

Antoni Carreras Casanovas: un historiador compromès amb el territori

Josep M. Carreras Vives
Josep M. Grau i Pujol

• **Antoni Carreras i Casanovas: un historiador** • **compromès amb el territori**

• Josep M. Carreras Vives - Josep M. Grau Pujol

Quan escrivim sobre Antoni Carreras Casanovas, de bon antuvi, ho fem d'un home senzill, amable, atent i molt culte. A mesura que hom gaudeix del privilegi d'aprofundir en la seva amistat hi trobem un home d'una tenacitat incansable i un complidor fidel dels compromisos adquirits. Si aquest tracte encara va més enllà i tens la sort de conviure i treballar al seu costat o en col·laboració amb ell, se n'observen unes característiques exemplars, que van des del seu arrelament al territori al compromís infrangible amb la seva gent, i sempre de manera altruista.

En el seu cor i en la seva ment sempre hi són presents l'Espluga de Francolí i, per extensió, la Conca de Barberà. Fruit d'això ha estat una dedicació fecunda al seu patrimoni històric, des dels vessants del coneixement i estudi, i de manera especial a la seva divulgació de manera imaginativa i singular, com el cas de la museïtzació de les coves de l'Espluga, projecte que des de 1994 ha aconseguit atraure a l'Espluga gairebé un milió de visitants, amb les repercussions turístiques i, consegüentment, econòmiques que això comporta per a la vila.

Esbós familiar

Nasqué a l'Espluga de Francolí el dia 21 de febrer de 1954, en una família espluguina de soca-rel. El seu pare, avi i besavi havien estat funcionaris de l'administració civil de l'Estat des de finals del segle XIX. Passà la infantesa pels carrers i les places del poble, jugant amb els vaillets de la seva edat i de totes les classes i condicions. La forma de ser de la gent i la descoberta de l'entorn, li feren néixer i desenvolupar un sentiment de pertinença al territori que el marcarà en un futur. Els amics foren fonamentals durant aquesta època i contribuïren a l'arrelament en el valor de l'amistat i un desvetllament quasi reverencial vers l'entorn natural, traduït en la creació d'un grup excursionista.

L'any 1980 es va casar amb Elisa Bertran Soler, filla del metge de l'Espluga: Josep Bertran Solé, metge exemplar que deixà una profunda empremta i un grat record a l'Espluga. Per motius laborals, el matrimoni es traslladà a viure a Tarragona, però sense perdre mai la vinculació amb la vila natal i les seves institucions i entitats. Aquest allunyament geogràfic el va apropar emocionalment i sentimental encara més a l'Espluga, i es va dedicar amb intensitat a estudiar-ne el passat.

Antoni Carreras Casanovas, Elisa Bertran Soler, esposa i els fills Antoni Carreras Bertran i Elisa Carreras Bertran (2012).

D'aquest matrimoni van néixer dos fills: Elisa (1983), que ha seguit els passos del seu avi matern i actualment és doctora en Medicina i oftalmòloga, i Antoni (1989), més predisposat a la tecnologia, que estudia cinquè curs d'Enginyeria Industrial. Els dos espluguins.

Vida acadèmica

Des de ben petit, mostrà una predisposició i unes aptituds encaminades a l'estudi que, ja de més gran, el portaren fins a la universitat. Després dels estudis bàsics a l'Espluga, va començar el batxillerat al Col·legi de la Mare de Déu de la Mercè de Montblanc. Allí entrà en contacte per primer cop amb el petit món comarcal que representaven els companys d'arreu dels pobles de la Conca i descobrí que formava part d'un marc geogràfic conegut com la Conca de Barberà. També va ser en aquest centre escolar on despertà la seva vocació per la història, ja que va destacar en les assignatures relacionades amb aquesta disciplina.

Als quinze anys passà en règim d'intern al col·legi de la Salle de Tarragona, on completà el batxillerat i COU. La seva trajectòria i vocació el van fer decantar cap a la branca de les lletres i es matriculà a la Facultat de Filosofia i Lletres de Tarragona per seguir la carrera d'Història, a la vegada

que també es matriculà a la UNED per seguir la carrera de Dret, estudis que compaginà fins acabar les dues carreres. Molts dels professors que va tenir li deixaren una empremta inesborrable en el seu bagatge cultural, i no es cansa d'agrair-los tots els coneixements que li van ensenyar. El contacte amb el Dr. Josep M. Sans Travé, professor aleshores de la Universitat de Barcelona, el va encaminar a la recerca de l'estudi de les institucions feudals a la Conca de Barberà en els segles XI-XII; un treball que esdevingué la seva tesi de llicenciatura dirigida pel mateix Dr. Sans el 1976, qui a l'ensem li desvetllà la consciència de treballar per la comarca.

El 1981 acabà la tesi doctoral sobre la formació patrimonial del monestir de Santes Creus (1150-1200), dirigida pel pare Agustí Altisent, de qui va aprendre la metodologia històrica. Mentrestant, havia acabat els seus estudis de Dret, amb el distintiu d'alumne *Emeritus*.

Antoni Carreras en les seves tasques com a professor de la URV (2012).

Vida laboral

En acabar Història, va entrar a treballar temporalment a l'arxiu del monestir de Santa Maria de Poblet, el 1979, col·laborà amb el pare Agustí Altisent en la preparació del primer volum del *Diplomatari de Santa Maria de Poblet*, amb la revisió de tota la documentació medieval.

L'any 1980 entrà a treballar en una entitat financera, on exercí d'advocat als Serveis Jurídics, durant bona part de la seva vida laboral en aquest sector. Posteriorment, durant l'any 1985, va ser ajudant en el Departament d'Història Medieval de la Facultat de Filosofia i Lletres de Tarragona i va participar en

les campanyes 1985-86 de les excavacions arqueològiques al castell de Montblanc i al poblat medieval de Prenafeta, dirigides pel Dr. Joan Francesc Cabestany i Fort, del Departament d'Història Medieval.

Darrerament, des de 2007, és professor associat al Departament de Dret Públic, àrea de Dret Constitucional, de la Facultat de Ciències Jurídiques de la URV de Tarragona, on desenvolupa una tasca acadèmica que li ha despertat una segona vocació, la docència universitària, que exerceix amb passió i reconeixement dels seus alumnes.

Entre els seus treballs dedicats a la docència universitària, cal destacar la seva aportació en matèria d'innovació docent al Congrés Internacional de Docència Universitària i Innovació (CIDUI) de Barcelona (2012) amb una comunicació sobre «Metodologies docents per estimular l'interès per una matèria» i també la seva contribució a la III Jornada de Docencia del Derecho y Tecnologías de la Información y la Comunicación, organitzat per la UOC a Barcelona (2012), amb la comunicació «Metodologías docentes para estimular el interés por una materia con ayuda de las TIC».

També participa activament en les Aules d'Extensió Universitària per a la Gent Gran de la URV.

Vida associativa

L'exemple del seu avi patern: Antoni Carreras Poca, que s'havia distingit per les seves activitats culturals en pro de l'Espluga, i també la figura de Lluís Carulla i Canals, van contribuir a refermar la seva vocació espluguina, tot consagrant, com hem dit abans, les seves activitats altruistes per l'Espluga.

Lliurament del XXI Premi Jaume I d'Actuació Cívica a Antoni Carreras Casanovas, el 6 de novembre de 2003 al Saló de Cent de l'Ajuntament de Barcelona, fet pel Tinent Alcalde de l'Ajuntament de Barcelona acompanyat de la Sra. Maria Font Bernaus, Presidenta de la Fundació Jaume I (Lluís Carulla)

El seu entusiasme, la seva il·lusió i el seu compromís per aquesta vila han marcat bona part de la seva vida. D'ell també hem de destacar que mai s'ha encasellat en cap tendència política, i que el leitmotiv primordial de les seves activitats extralaborals ha estat l'amor pel poble que el va veure néixer, amb col·laboracions desinteressades a les entitats, fossin del color polític que fossin, amb un objectiu indestructible: l'Espluga de Francolí.

Ha format part de nombroses entitats i comissions, entre les quals cal destacar:

— Centre d'Estudis Locals. Una mica abans de 1979, al Casal de l'Espluga començaven els primers contactes amb un grup de persones per fundar el Centre d'Estudis Locals, en commemoració del 9è centenari de la carta de repoblació de l'Espluga; entre aquestes persones hi havia el pare Agustí Altisent, Albert Balcells, Manuel Bonet, Antoni Carreras, Roser Farran, Jordi Roca, Joan Tarès, David Rovira, Carme Vidal, Joan Guasch, Andreu Morta i Josep M. Vallès¹. El 23 de juliol de 1983, en assemblea constituent, fou elegit Antoni Carreras com a president, càrrec que ha ostentat fins al present després de successives reeleccions. Des del primer moment, la projecció del Centre d'Estudis estaria encaminada a potenciar el coneixement i la preservació del patrimoni històric de l'Espluga, sense descuidar els treballs de recerca i publicació a la revista *Arrels*. Ben aviat es van marcar les línies per elaborar una futura Història de l'Espluga que es veuria completada vint-i-cinc anys després².

— Patronat Municipal de l'Escola Taller «El Francolí». Entitat d'abast comarcal, creada el 1992, amb la col·laboració de l'INEM i els Fons Socials Europeus, per promocionar l'aprenentatge d'oficis i ocupació a una cinquantena de joves de la comarca, així com iniciatives turístiques de desenvolupament que en poguessin sorgir. Antoni Carreras en formà part com a membre en totes les successives pròrrogues (Futur-9).

— Patronat Municipal d'Iniciatives. Organisme autònom d'iniciatives *Spelunca*, entitat municipal destinada a dinamitzar aspectes socials, econòmics i culturals de la vila amb participació de la societat civil i de la qual Antoni Carreras formà part des de 1993 fins a la seva extinció.

— Durant els anys 1993 fins al 2000 fou membre de la Comissió per a la Restauració de l'Església Vella de l'Espluga de Francolí, comissió que dugué a terme la restauració del malmès campanar, la col·locació d'un gran vitrall dedicat a sant Adon i Senén i la museïtzació del campanar de l'església. En aquest projecte, hi prengueren part: Trinitat Teixidó, Isidre Rosell, Ignasi Espasa, Ramon Rosich, Ramon Guasch, Josep M. Sendra i Jordi Roca.

— Patronat Municipal de la Cova de la Font Major. Aquesta entitat fou constituïda el 1996 per gestionar l'explotació la Cova Museu de la Font Major; de la qual agafà responsabilitats des de la seva creació fins a l'actualitat.

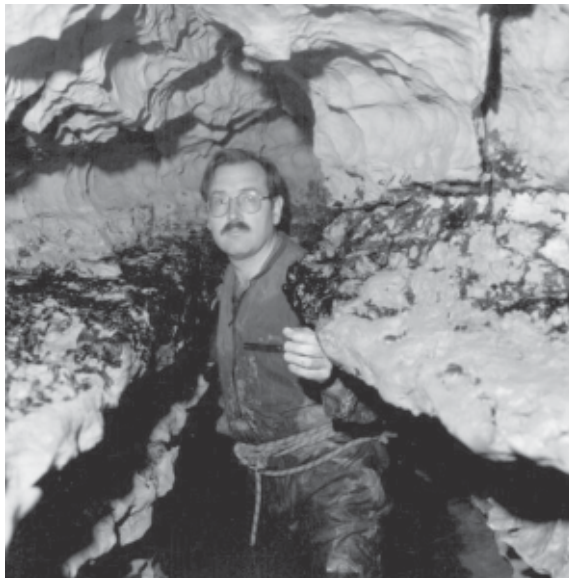
— Des de 1979 és membre de número del Centre d'Estudis de la Conca de Barberà, de la Reial Societat Arqueològica Tarraconense i de la Societat Catalana d'Arqueologia.

Treballs museogràfics i de difusió del patrimoni històric i cultural de l'Espluga

Des del Centre d'Estudis Locals ha impulsat nombroses activitats encaminades a donar a conèixer i preservar el patrimoni històricocultural i natural de l'Espluga; n'ha esdevingut el principal promotor. En aquest vessant, probablement dels més significatius de la seva trajectòria, ha portat la direcció i la redacció del guió de la museïtzació de les Coves de l'Espluga, un projecte pioner que des de 1994 ha fet que les coves fossin el focus d'atracció de prop d'un milió visitants fins a l'actualitat, amb una mitjana anual (des de l'any 2000) de 54.000 visitants. En aquest projecte han col·laborat: Ramon Rosich i Trullols, Valentí Martí i Canudas, Ramon Guasch i Montserrat, Ramon Vidal i Rull, Joan Roca i García, Josep M. Sendra i Orpinell, Jordi Roca i Armengol i Florenci Romeu i Costa. Es tracta d'un projecte que porta divuit anys convertint les coves de l'Espluga en un dels jaciments arqueològics en cova més visitats de Catalunya.

Cal, també, destacar la complicitat i el suport que ha tingut dels diferents governs municipals espluguins, que han cregut en el seu projecte i han comptat amb la cooperació de la Fundació Lluís Carulla, del Museu de la Vida Rural i d'altres institucions locals, així com l'esperit d'equip per unir esforços amb altres estudiosos i directores dels museus. Els que han col·laborat amb ell destaquen una faceta admirable: el fet de no rendir-se davant les dificultats i cercar solucions per a cada problema que sorgeixi per tal d'assolir els objectius fixats.

Interior de la cova de la Font Major. Antoni Carreras, durant els treballs de preparació museogràfica de la cova de la Font Major (1993).

Entre els projectes que ha dut a terme amb el patrocini i la col·laboració de diverses entitats i institucions espluguïnes, hi ha la direcció i el guió de:

a) *Museografia*:

- Projecte i muntatge de la Cova Museu de la Font Major (l'Espluga de Francolí, 1994), en col·laboració amb l'Ajuntament de l'Espluga.
- Remodelació de l'apartat de botànica del Museu de la Vida Rural (1996), en col·laboració amb el Museu de la Vida Rural.
- Taller de Prehistòria de la Cova del Castell (1996), que rep una mitjana anual de 10.000 escolars.
- Recorregut visitable de l'església vella de l'Espluga de Francolí (1996), en col·laboració amb la Parròquia de Sant Miquel de l'Espluga (Comissió per a la Restauració de l'Església Vella), sota l'empenta de Mn. Pere Dalmau.
- Projecte i muntatge del Museu del Vi del Celler Cooperatiu de l'Espluga de Francolí (1998), en col·laboració amb el Cellar Cooperatiu.
- Projecte i muntatge de la Cova de la Vila, dedicat al paleolític (l'Espluga de Francolí, 2000), en col·laboració amb l'Ajuntament (Patronat municipal de les Coves de l'Espluga).
- El 2001 participà en les primeres fases de museïtzació de la fassina del Balañà de l'Espluga, en col·laboració amb el Museu de la Ciència i la Tècnica de Catalunya, l'Ajuntament de l'Espluga i la Fundació Jaume I.
- Projecte de la Ruta dels templers i hospitaleres de l'Espluga de Francolí (2004), en execució.
- Avantprojecte de remodelació de les Coves de l'Espluga (2010) .
- Direcció de la nova museïtzació de les Coves de l'Espluga (2011), en col·laboració amb l'Ajuntament (Patronat municipal de les Coves de l'Espluga).

b) *Audiovisuals i vídeos*:

També ha dirigit la producció de nombrosos vídeos i audiovisuals divulgatius de caire arqueològic i històric entre els quals hi ha:

- *Els castells de la Conca de Barberà* (1991), vídeo, 30 minuts.
- *L'Espluga de Francolí* (1993), vídeo, 31 minuts.
- *La Cova de la Font Major* (1995), vídeo, 30 minuts.
- *Reviure. 100 anys d'imatges de l'Espluga* (1995), vídeo, en col·laboració amb Jordi Roca Armengol, 25 minuts.
- Audiovisuals de la Cova Museu de la Font Major: *Sobreviure a la prehistòria, Ocupació de la Cova en el decurs dels temps, La vida al neolític i La formació geològica*, versions per a adults i infants.
- Audiovisuals del Museu del Vi: *L'elaboració del vi, El cooperativisme, El modernisme* (en col·laboració amb Jordi Roca).
- Audiovisuals del nou projecte museogràfic de les Coves de l'Espluga 2011.

c) *Exposicions*:

Des del Centre d'Estudis locals ha impulsat nombroses exposicions en

Inauguració del museu del Vi al Celler Cooperatiu de l'Espluga pel Honorable Jordi Pujol i Soley el 28 de març de 1998, president de la Generalitat, acompanyat, entre altres, del Conseller d'Agricultura, F. Xavier Marimon i Sabaté, i d'Antoni Carreras.

estreta col·laboració amb Ramon Rosich i Trullols, director del Museu de la Vida Rural, entre les quals destaca:

- «I Mostra d'Arqueologia espluguina» (1988), al Museu de la Vida Rural de l'Espluga de Francolí. Vídeo: Jaciments arqueològics.
- «El Temps de la Guerra (1936-1939)» (1989), al Museu de la Vida Rural de l'Espluga de Francolí.
- «L'època dels Castells. L'Edat Mitjana a l'Espluga de Francolí» (1991), al Museu de la Vida Rural de l'Espluga de Francolí.
- «L'Edat Mitjana a la Conca de Barberà» (1991), exposició itinerant per diferents poblacions de la Conca de Barberà. Audiovisual: *Els castells de la Conca de Barberà*.
- «700 anys de l'Església Vella» (1993) –exposició en commemoració dels 700 anys de l'església–, en col·laboració de Jordi Roca i la Comissió per a la Restauració de l'Església Vella.
- «I Fira de la Prehistòria de l'Espluga de Francolí» (2004), per al Patronat Municipal de la Cova de la Font Major.
- «II Fira de la Prehistòria de l'Espluga de Francolí» (2005), per al Patronat Municipal de la Cova de la Font Major.
- Col·laboració en l'exposició «Cister. Monestirs reials de la Catalunya Nova» (2007), exposició itinerant organitzada pel Consell Comarcal de la Conca de Barberà. Hi va col·laborar en l'apartat «El monestir de Poblet i el seu entorn» i «El monestir de Santes Creus i el seu entorn».

Obra històriogràfica

El seu vessant com a historiador ha girat entorn dues especialitats: la prehistòria i la història antiga, aplicada especialment en els jaciments arqueològics de la Cova de la Font Major i de l'Espluga, i la història medieval de la comarca. Per tant, la seva àrea de treball és la història local i també la història monacal, on ha centrat els seus estudis sobre els primers anys de la fundació dels monestirs cistercencs de Santes Creus i Poblet.

És autor de nou llibres monogràfics, una vintena d'articles de col·laboració en monografies i una altra vintena d'articles en revistes de difusió, entre altres obres més divulgatives.

Presentació a la cova de la Font Major de l'Espluga del segon volum de la *Història de la Conca de Barberà*. Les arrels del passat, coordinat per Antoni Carreras, amb l'assistència de l'alcalde de l'Espluga Sr. David Rovira Minguella, el president del Consell Comarcal Sr. Ramon Borràs Ramon, la Delegada Territorial dels Serveis d'Arqueologia Paleontologia de la Generalitat, Sra. Maria Adserias Sans.

Destaca la seva col·laboració en obres temàtiques com la *Catalunya Romànica*, o el *Patrimoni de Catalunya* de l'Enciclopèdia Catalana, entre altres. Però, l'obra més emblemàtica ha estat la monumental *Història de l'Espluga de Francolí*, en sis volums de la qual Antoni Carreras és autor dels tres primers volums, mentre que dels tres últims n'és l'historiador –també espluguí– Jordi Roca i Armengol; amb la coordinació en la gestió d'Eusebi Majós i Pont. Una obra que s'avança en el seu temps a moltes de les històries locals de ciutats que després han aparegut. Tres mil dues-centes vuitanta pàgines i més d'un miler de fotografies, esdevenen una obra cabdal i senyera de referència. Obra que després es resumí de manera divulgativa en una *Breu Història de l'Espluga*, de gran difusió entre els escolars de la vila.

Darrerament ha coordinat el primer volum de la *Història de la Conca*

de Barberà. *Les arrels del passat*, sota els auspicis del Consell Comarcal de la Conca de Barberà i el Centre d'Estudis de la Conca de Barberà i que comprendrà cinc volums.

Monografies

- Contribució a l'estudi de les institucions feudals a la Conca de Barberà* (s. XI-XII). Tesi de llicenciatura dirigida pel Dr. Josep M. Sans i Travé. Universitat de Barcelona, dependències de Tarragona, Departament d'Història Medieval, Tarragona, 1987, 525 p.
- El Monestir de Santes Creus (1150-1200). Un intent d'aproximació economicosocial a la seva història*. Tesi doctoral dirigida pel Dr. Agustí Altisent. Universitat de Barcelona, delegació de Tarragona, Departament d'Història Medieval, Tarragona, 1987, 832 p.
- El Monestir de Santes Creus 1150-1200*. Institut d'Estudis Vallencs, 2 vol., Valls, 1992, 285 i 417 p., respectivament
- Història de l'Espluga de Francolí. El medi natural i el medi humà*, vol. 1, l'Espluga de Francolí, 2004, 945 p.
- Història de l'Espluga de Francolí. Antics Pobladors*, vol. 2, l'Espluga de Francolí, 2002, 390 p.
- Història de l'Espluga de Francolí. L'edat mitjana*, vol. 3, l'Espluga de Francolí, 2000, 519 p.
- Breu història de l'Espluga de Francolí*, coautor junt amb J. Roca, l'Espluga de Francolí, 2007, 334 p.
- Els museus de l'Espluga*, l'Espluga de Francolí, 2003, 93 p.
- El monestir de Poblet. Un món de sensacions*, Edilexa núm. 76, León, 2004, 64 p.
- Cal Biel. Forjadors des de 1903*, Ajuntament de l'Espluga de Francolí, 2006.
- «El ferro forjat del monestir de Poblet. Una creació artística de cal Biel de l'Espluga de Francolí», *Quaderns d'art, història i vida de Poblet*, núm. 9, Publicacions de l'Abadia de Poblet, Poblet, 2008, 189 p.
- Història de la Conca de Barberà. Les arrels del passat*, vol I (coordinador i articulista), Consell Comarcal de la Conca de Barberà-Centre d'Estudis de la Conca de Barberà, Montblanc 2011, 350 p.

Articles

- «L'Espluga i l'entorn feudal als segles X i XI», *Arrels* (l'Espluga de Francolí), 1 (1980), p. 39-58.
- «Contribució a l'estudi de les institucions feudals a la Catalunya Nova: La Conca de Barberà (s. XI-XII)», Departament d'Història Medieval, Facultat de Filosofia i Lletres de Tarragona, *Universitas Tarraconensis* (Tarragona), vol. V, (1982-1983), p. 75-84.
- «Aplec de documents per una aproximació a la història economicosocial del monestir de Santes Creus en el segle XII», *Butlletí de l'Arxiu Bibliogràfic de Santes Creus* (Santes Creus), núm. 56, vol. I (1982), p. 341-354.

- «Aproximació a l'economia monetària del Monestir de Santes Creus en el segle XII», *Butlletí de l'Arxiu Bibliogràfic de Santes Creus* (Santes Creus), vol. VII, (1984), p. 11-64.
- «La torre de guaita de Castellfollit (Serra de Prades). Notes arqueològiques i planimetria», *Butlletí Arqueològic*, Reial Societat Arqueològica Tarraconense (Tarragona), 3 (1981), p. 65-99.
- «Els punxons d'os de la Cova de la Font Major de l'Espluga de Francolí. El museu de la Vida Rural de l'Espluga de Francolí», *L'ivori i l'os en museus de les comarques de Tarragona*, Col·lecció Diffundere, núm. 1, Generalitat de Catalunya, Departament de Cultura, Tarragona, 2002, p. 35-41.
- «Les agulles de bronze de la Cova de la Font Major de l'Espluga de Francolí», *El bronze en museus de les comarques de Tarragona*. Col·lecció Diffundere, núm. 2, Generalitat de Catalunya, Departament de Cultura, Tarragona, 2003, p. 50-51.
- «Santes Creus. La implantació cistercenca», *Temps de monestirs. Els monestirs catalans entorn l'any mil*, Generalitat de Catalunya, Departament de Cultura, Barcelona, 1999, p. 96-102.
- «A propòsit del poblament de la Conca de Barberà abans del domini comtal (segles v-x)», *Aplec de Treballs* (Montblanc), 24 (2006), p. 42-72.
- «Ramon Martí i Martí, mestre forjador», *Aplec de Treballs* (Montblanc), 27 (2009), p. 9-30.
- «Història minera de la Conca de Barberà», en col·laboració amb altres autors, Generalitat de Catalunya (en premsa).
- GENERA, M.; CARRERAS, A. «La Cova de la Font Major», *Preactes Jornades d'Arqueologia* 1999. Prehistòria, Protohistòria i Època Medieval a les comarques de Tarragona (1993-1999), Tortosa 1 i 2 d'octubre de 1999.
- GENERA I MONELLS, M; CARRERAS i CASANOVAS, A. «De la documentació a la presentació intel·ligible: La Cova de la Font Major (l'Espluga de Francolí, Conca de Barbera). Un recurso natural y turístico sostenible», *III Congreso Internacional sobre musealización de yacimientos arqueológicos*. Saragossa, 2005, p. 277-282.
- «El monestir de Poblet i el seu entorn i el monestir de Santes Creus i el seu entorn», *Cister. Monestirs reials a la Catalunya Nova*, catàlegs de l'exposició del mateix nom, Montblanc, 2009, p. 71-99.
- «El monestir de Poblet», *Patrimoni Monumental de Catalunya-1*, Enciclopèdia Catalana, núm. 50, Barcelona (en premsa).
- «El monestir de Santes Creus», *Patrimoni Monumental de Catalunya-1*, Enciclopèdia Catalana, núm. 51, Barcelona (en premsa).

Col·laboracions

- 1995: Col·laboració en: *Catalunya Romànica*, vol. XXI, Enciclopèdia Catalana, Barcelona (diverses fotografies, plànols i article).
- 1995: Col·laboració en: *Catalunya Romànica*, vol. XXI, Enciclopèdia Catalana, Barcelona, p. 585-587 i altres (il·lustracions dels castells de la Conca de Barberà, necròpoli del Tossal de les Forques, castell i vilatge de Castellfollit).

- 1999: Col·laboració en l'àlbum de cromos: *Coneix l'Espluga i estima-la*.
- 2002: Col·laboració (il·lustracions fotogràfiques de la Cova de la Font Major) en: *Superenciclopèdia 13* (en totes les seves edicions), Enciclopèdia Catalana, Barcelona.
- 2008: Col·laboració amb el Consell Comarcal de la Conca de Barberà, Consell Comarcal de l'Alt Camp i Consell Comarcal de l'Urgell en la confecció del catàleg sobre l'exposició: *La Ruta del Cister*, amb els articles «El monestir de Poblet i el seu entorn» i «El monestir de Santes Creus i el seu entorn».

Articles publicats en revistes

- «Terracotta ibèrica retrobada», *El Francolí* (E. F.), 11 (1984), p. 9-10.
- «La caça del senglar. Algunes notícies històriques de la caça a l'Espluga i rodalies», *El Francolí* (E. F.), 22 i 23 (1985), p. 11-12 i 20-21.
- «La Cova de la Font Major, una porta oberta al passat», *El Francolí* (E. F.), 60 (1989), p. 38-40.
- «Importants restes arqueològiques a la Cova de la Font Major», *El Francolí* (E. F.), 116 (1994), p. 8-10.
- «La Cova dels Moros. Testimoni de la fisonomia remota de l'indret de l'Espluga», *El Francolí* (E.F.), 62 (1990), p. 14-16.
- «Importants restes arqueològiques a la Cova de la Font Major», *El Francolí* (E. F.), 116 (1994), p. 8-10.
- «Les cistes de Nerola», *El Francolí* (E. F.), 18 (1984), p. 6.
- «Pervivència de les lleis godes en un document de l'Espluga a mitjans del segle XII», *El Francolí* (E. F.), 10 (1983), p. 8-9.
- «Algunes relacions del monestir de Santes Creus amb l'Espluga de Francolí», *El Francolí* (E. F.), 16 (1984), p. 10-13.
- «Milmanda, una aspiració de poble truncada», *Butlletí del Centre d'Estudis Locals de l'Espluga de Francolí* (E. F.), 2 (1989), p. 3.
- «L'Espluga feudal», *Clam* (E. F.), 16, (desembre 1979-gener 1980), p. 8-9.
- «Les relacions entre Santes Creus i l'Espluga (s. XIII-XVIII)», *El Francolí* (E. F.), 16 (1984), p. 10-15.
- «La «Torre del Moro» de Castellfollit», *El Francolí* (E. F.), 13 (1984), p. 1-9.
- «El patrimoni cultural dels nostres pobles, una eina de futur», *Lo floc* (Riudoms), 162 (1999), p. 21-22
- CARRERAS, A.; ROCA, J.; VIDAL, R., «El Portal de la Font Major», *Butlletí del Centre d'Estudis Locals de l'Espluga de Francolí* (E.F.), 8 (1990), p. 2-3.
- CARRERAS, A.; ROCA, J., «Les famílies espluguines», *Butlletí del Centre d'Estudis Locals de l'Espluga de Francolí* (E.F.), 2-18 (1989-1993), p. 4.
- CARRERAS, A.; ROCA, J., «L'Espluga de Francolí», *Gran Penedès* (Vilafranca del Penedès), 20 (juny 1990), p. 14-21.
- CARRERAS, A.; ROCA, J.: *L'Església Vella pas a pas*, editat per la Parròquia de Sant Miquel, Comissió per a la Restauració de l'Església Vella, en commemoració dels 700 anys, l'Espluga de Francolí, 1997.

Altres activitats

Membre de jurats

- Certamen Literari de l'Espluga de Francolí en diverses edicions, organitzat pel Casal de l'Espluga de Francolí
- Premi Aires de la Conca, convocat pel Consell Comarcal de la Conca de Barberà i per l'Arxiu Comarcal, en gairebé totes les seves edicions.
- I Beca Josep Reig 2010, organitzada pel Museu de la Vida Rural, el Paratge Natural d'Interès Nacional de Poblet i el Departament de Medi Ambient i Habitatge de la Generalitat de Catalunya.

Pregons

- La XXX Festa de la Verema de la Conca de Barberà, 2 de setembre de 2000.
- La Festa Major de l'Espluga de Francolí de 2003, 25 de juliol de 2003.

Reconeixements i premis

Cal destacar les diferents edicions de la borsa d'estudis Bernat Morgades per a l'elaboració de la *Història de l'Espluga*, juntament amb l'historiador Jordi Roca i Armengol, i el premi d'Acció Cívica de la Fundació Jaume I. El 1981 li fou concedida la borsa d'estudis Santes Creus, convocada per l'Arxiu Bibliogràfic de Santes Creus a la memòria d'Eufemià Fort i Cogul. Posteriorment, als anys 1998-2004, juntament amb Jordi Roca, obtingué les diverses borses d'estudis Bernat Morgades convocades pels XXI-XXVII Certàmens Literaris del Casal de l'Espluga de Francolí pel projecte de sis volums de la *Història de l'Espluga de Francolí* i una *Breu Història de l'Espluga*.

L'any 2000 fou guardonat com a president del Centre d'Estudis en la Nit d'Entitats de l'Espluga de Francolí pel projecte de museïtzació de la Cova de la Font Major i, novament, el 2004, en una altra sessió de la Nit d'Entitats de la mateixa vila.

El 2003 rebé de la Fundació Jaume I, el Premi Jaume I d'Acció Cívica, lliurat al Saló de Cent de l'Ajuntament de Barcelona, en consideració per la seva trajectòria altruista i divulgativa del patrimoni cultural i monumental de l'Espluga i la Conca de Barberà.

Carreras és una persona entusiasta i compromesa que segueix treballant apassionadament i incansable per la seva terra, sense demanar res a canvi, només amb la satisfacció de veure créixer allò que estima. Que per molts anys sigui així.

Enllaços

- La Vanguardia*, 30/06/2000. «Vivir en Tarragona»:
<<http://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1913/09/10/pagina-4/34112318/pdf.html?search=Antoni>>
- La Vanguardia*, 16/01/2001. «Vivir en Tarragona»:
<<http://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1913/09/10/pagina-2/34153728/pdf.html?search=antoni>>

-Fundació Lluís Carulla. Premis Actuació Cívica 2003:
 <http://www.fundaciolluiscarulla.com/cat/acciv_veredicte_anterior.htm>
 -TV3. Divendres:
 <<http://www.tv3.cat/videos/3456890/La-cova-de-Fontmajor>>
 -*MésTarragona*, 28/10/2011:
 <<http://issuu.com/mestarragona/docs/mtarragona281011/1>>

Notes

- (1) CARRERAS, A., «Centre d'Estudis Locals: Consolidació», *El Francolí* (l'Espluga de Francolí), 6 (1983), p. 75.
- (2) CARRERAS, A., «Hipòtesis de treball entorn a una futura *Història de l'Espluga de Francolí*», *El Francolí* (l'Espluga de Francolí), 7 (1983), p. 35.

Fotografia de 1895 en la que apareix la família paterna d'Antoni Carreras en la què el més vell (tataravi –Antoni Carreras Sanahuja, 1805) havia viscut la major part dels esdeveniments del segle XIX i el més jove (avi) li esperaven quasi la majoria dels del segle XX (Arxiu fotogràfic ACC)

